

**Recumandaziuns tar il rapport parzial
da la cumissiun parlamentara d'inquisiziun (CPI)
«Cartel da construcziun»**

**concernent l'investigaziun da las acziuns da la polizia e dal
cumportament d'ulteriurs posts involvids envers A.Q.
sco er da l'execuziun da la surveglianza da tut ils posts
involvids directamain u indirectamain en las acziuns da la
polizia**

CPI CARTEL DA CONSTRUCZIUN

c/o Rudin Cantieni advocats SA

Winterthurerstrasse 525

Chascha postala 154

8051 Turitg

www.pukbaukartell.ch

A. Propostas e recumandaziuns per l'avegnir

Il cussegl grond ha incaricà la CPI da preschentar las responsabladads e l'administraziun 1
dals uffizis sco er da mussar las consequenzas che resultan qua tras areguard il dretg civil,
il dretg penal ed il dretg public ubain da deducir propostas per mesiras.

Sin basa da quai suttametta la CPI recumandaziuns davart differents andaments ch'ella ha 2
examinà en connex cun las trais acziuns da la polizia:

I. Documentaziun da l'agir da l'administraziun

La documentaziun è da gronda impurtanza per concepì las autoritads administrativas 3
conform al stadi da dretg. Ultra da quai ademplescha ella funcziuns democraticas. Uschia
stgaffescha ella trasparenza e pussibiliteschas en spezial da realisar proceduras admini-
strativas correctas, oravant tut la concessiun da l'attenziun giuridica resp. l'invista da las
actas. Ella stgaffescha las basas per la controlla da l'activitad administrativa tras il parla-
ment e tras la regenza.¹ Quest aspect duai la regenza observar meglier en sia rolla directiva
ed en sia responsabladad sco patruna ed er pretender quai da las employadas e dals em-
ployads respectivs da l'administraziun chantunala, per ch'in agir correct areguard il stadi
da dretg saja garantì en l'interess da las burgaisas e dals burgais.

II. Management chantunal da smanatschas

En vista als andaments stabilids e senza avair prendì invista da la revisiun da l'instrucziun 4
da servetsch 4522 («Champ d'observaziun da persunas ch'èn prontas d'utilisar violenza») è
la CPI da l'avis ch'i saja anc adina avant maun in potenzial da meglieraziun en connex
cun il management da smanatschas.² Las collavuraturas ed ils collavuratur da la polizia
chantunala n'han betg las enconuschientschas specificas necessarias per giuditgar, sch'ina
persuna è pronta da duvrar violenza. Anzi, per quest intent d'aver persunas cun ina
scolaziun speziala en psicologia u psichiatria. En il cas singul èn questas persunas pli
ablas da metter a disposiziun a las autoritads da persecuziun penala la savida spezialisada
necessaria areguard la psicologia e la psichiatria forensica, tras quai ch'ellas valiteschan
gia baud en la procedura las ristgas / la privlusadad e fan recumandaziuns davart furmas
d'intervenziun adequatas per il management dal cas. Questa valitaziun interdisciplinara
en il senn d'in management professiunal da la periclitaziun – che vegn dal rest applitgada

---

¹ Häfelin / Müller / Uhlmann, Allgemeines Verwaltungsrecht, N 1552 ss.

² Cf. latiers las explicaziuns sut D.III.7.4

en il fratemp cun success en numerus chantuns – para dad esser inditgada ord vista da la CPI.³

III. Surpigliada da la responsabladad directiva

- 5 Las mancanzas ch'èn vegnidas chattadas en il rom da l'investigaziun qua avant maun en la gestiun ed en la controlla dals process interns, avessan pudì e stuì vegnir identifitgadas da las persunas directivas da la polizia chantunala involvidas. Ord vista da la CPI n'è la responsabladad directiva betg vegnida surpigliada suffizientamain en il cas qua avant maun. Perquai recumonda la CPI da deditgar dapli atenziun a la tematica da la direcziun. La controlla gida ad identifitgar a temp ed a curreger fauss svilups. Decisiuns directivas ston vegnir reflectadas e messas en dumonda criticamain. La comunicaziun tranter ils plauns directivs sto esser averta e directa. Per quest intent ston las persunas directivas vegnir rinforzadas sistematicamain en lur mintgadi directiv (p.ex. cun furmaziuns supplementaras e cun coachings).

IV. Basegn da furmaziun supplementara

- 6 La CPI ha constatà che las medias ed ils medis sco er las medias uffizialas ed ils medis uffizials ch'èn autorisads d'ordinar plazzaments per motivs da provediment (PP), na vegnan betg scolads (cuntinuadamain). Plinavant mancan instrucziuns d'agir, directivas u recumandaziuns en quest sector. En vista a la grevezza da l'intervenziun en la libertad persunala d'ina burgaisa u d'in burgais vesa la CPI qua in basegn d'agir.
- 7 Plinavant ha la CPI scuvrì ch'ils polizists chantunals involvids han enconuschientschas manglusas dals process interns e da las cumpetenzas en connex cun l'applicaziun da l'instrucziun da servetsch 4522, ch'era l'instrucziun centrala en il cas qua avant maun. En general è la CPI da l'avis che la pratica actuala da la polizia chantunala – nua che instrucziuns da servetsch vegnan publitgadas en l'intranet, nua ch'ins sa restrenscha ad in renviament al nov decret u ad ina midada e nua ch'ins surlascha a la responsabladad directiva dal schef da partiziun da procurar che las instrucziuns da servetsch vegnian exequidas correctamain – na saja betg suffizienta. Sch'i duai vegnir garantì che las collavuraturas ed ils collavuratur da la polizia chantunala sajan infurmads ed instruids davart il cuntegn d'instrucziuns d'agir impurtantas en il mintgadi da la polizia, dovri furmaziuns supplementaras specificas sco er ina controlla fidabla da las furmaziuns supplementaras.

---

³ Cf. latiers p.ex. per il chantun Solothurn las indicaziuns sut <https://so.ch/verwaltung/departement-des-innern/polizei/ueber-uns/sicherheitsabteilung/kantonales-bedrohungsmanagement/> u per il chantun Turgovia las indicaziuns sut www.kbmz.zh.ch

Questa controlla sto esser domiciliada centralmain tar il commando e sto procurar ch'il corp haja er effectivamain il know-how necessari respectiv.

V. Sensibilisaziun concernent la tematica recusaziun / implicaziun

Ina cooperaziun tranter las personas spezializadas dals posts da servetsch ch'èn involvidas en il cas qua avant maun para inditgada, sche quai è necessari per ademplir lur incarica e permess ord vista da la protecziun da datas. En quest regard na vegnan centers administrativs, che consistan da la polizia chantunala, dal servetsch social e da l'autorità per la protecziun d'uffants e da creschids (APUC) e che sa chattan a la medema adressa, er betg mess en dumonda, mabain beneventads expressivamain. Il fatg che differentas regions en il chantun han – per motivs topografics – pitschnas dimensiuns, è dentant in motiv che personas uffizialas scuntran repetidamain las medemas personas, eventualmain schizunt en differentas funcziuns. Pervia da quai ston las personas uffizialas involvidas vegnir sensibilizadas spezialmain per la tematica da l'implicaziun e sche necessari s'aprofundar en dumondas dal dretg da recusaziun. 8

VI. Basa giuridica mancanta per liar personas en il context d'escortas per auters posts da servetsch

La CPI ha explitgà ch'igl existia ina basa giuridica per engaschar la polizia per il transport d'ina persuna en il rom d'in PP, betg dentant per liar la persuna durant il transport (perquai ch'ina persuna na vegn – suenter l'ordinaziun d'in PP – betg tegnida en fermanza sin basa da la lescha da polizia, mabain sin basa da la lescha introductiva tar il cudesch civil svizzer).⁴ Igl è incontestà che la polizia ha in basegn correspondent d'eventualmain pudair liar – tut tenor la situaziun en il cas singul e resguardond la commensurabladad – personas er durant transports en il rom d'in PP resp. en general per escortar ellas tar auters posts da servetsch, e quai per la segirezza da tut las personas partecipadas. En vista a l'intervenziun massiva en la libertad persunala d'ina burgaisa u d'in burgais èsi però indispensabel che quest agir polizial haja ina basa giuridica. Perquai recumonda la CPI da stgaffir ina basa legala correspondent. 9

---

⁴ Cf. latiers las explicaziuns sut E.II.11